

GRADUAAT IN DE BASISVERPLEEGKUNDE

SAMENWERKINGSVERBAND SINT-GUIDO-INSTITUUT & ODISEE

TOETS NIEUWE OPLEIDING (OMVORMING) • BEOORDELINGSRAPPORT

24 MAART 2025

CAROLINE DETAVERNIER (VOORZITTER) • ANNELOTTE VAN BERGEN, INGE
BAETENS, SHANA QUAEYGEBEUR, ANNEMIE MEEUSEN, SANDRA
GROCHOWCZAK (COMMISSIELEDEN) •
MARIANNE VAN DER WEIDEN (SECRETARIS) • MIKE SLANGEN
(PROCESCOÖRDINATOR)

Inhoud

1	Abstract	4
2	Rapportage van het onderzoek van de commissie	5
2.1	Wat beoogt de opleiding?	5
2.2	Hoe wil de opleiding dat realiseren?	9
2.3	Hoe zal worden vastgesteld dat wat beoogd werd, gerealiseerd is?	14
2.4	Hoe investeert de opleiding in een voortdurende ontwikkeling van de kwaliteit?	17
2.5	Naleving onderwijsreglementering en andere relevante regelgeving	21
3	Oordeel	23
3.1	Oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding	23
3.2	Conclusie: advies toetsingsbesluit	23
	Bijlage 1: Administratieve gegevens van het samenwerkingsverband en de opleiding	25
	Bijlage 2: Opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR)	26
	Bijlage 3: Samenstelling van de commissie	28
	Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding	29
	Bijlage 5: Verantwoording	30
	Bijlage 6: Overzicht van het bestudeerde materiaal	31

1 Abstract

Het Sint-Guido-Instituut werkt hard aan de omvorming van de hbo5-opleiding Verpleegkunde naar de nieuwe graduaatsopleiding basisverpleegkunde. De opleiding gaat uit van een visie die gericht is op Samen Groeien en Inspireren en beoogt vakbekwame en breed inzetbare basisverpleegkundigen op te leiden die zorg kunnen bieden met aandacht voor zowel de fysieke als psychische, sociale en existentiële noden van de zorgvrager.

De opleiding hanteert het niet gevalideerde raamleerplan met leerplandoelen (LPD) van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen als kader voor de opleidingsspecifieke leerresultaten. De visie is sterk, gericht op kennisrijk en praktijkgericht onderwijs, met aandacht voor het relationele aspect. De concretisering van deze visie in leerlijnen die opbouwen naar het eindniveau ontbreekt echter.

De opleiding richt de eerste twee semesters in op VKS3-niveau. Daardoor is het niet mogelijk dat cursisten aan het eind van het eerste jaar aan de eisen van het attest zorgkundige (VKS4-niveau) voldoen, zoals wettelijk is vastgelegd. De meeste leraren zijn didactisch en inhoudelijk voldoende opgeleid en het HR-beleid voorziet in aanvangsbegeleiding en professionalisering. De focus van de leraren ligt echter sterk op hun eigen opleidingsonderdeel en de beginsituatie van de cursisten, en niet op het grotere geheel van het curriculum. Zij krijgen geen sturing bij hun opdracht om de cursisten naar het vooropgestelde eindniveau te brengen. De opleiding heeft oog voor de vaak meertalige achtergrond van de cursisten en zet in op intensieve begeleiding. Er wordt een Plus-traject ontwikkeld voor wie extra begeleiding nodig heeft. De onderwijskundige visie van de opleiding legt de nadruk op interactieve onderwijsmethoden die cursisten aanmoedigen tot actieve deelname. De ECTS-fiches bevatten echter geen concrete leerdoelen. De commissie is van mening dat de cursisten en leraren hierdoor onvoldoende houvast hebben bij wat verwacht wordt.

De commissie ziet weinig ondersteuning in het curriculum om cursisten te faciliteren in hun groei naar zelfsturing. De opleiding zet breed evalueren centraal in het onderwijsproces, wat inhoudt dat evaluatie een begeleidende, bijsturende, beoordelende en oriënterende functie heeft. De concretisering hiervan op operationeel niveau is niet helder. De commissie mist het overzicht op de totale evaluatie en ziet niet hoe de leerplandoelen op eindniveau getoetst zullen worden. De keuze voor competentiegericht evalueren verdient verdere uitwerking. De opleiding is zich ervan bewust dat ze op dit moment nog niet over een volledig kwaliteitszorgsysteem beschikt en wil hier voortvarend aan werken, samen met de onlangs aangestelde kwaliteitszorgcoördinator.

De hogeschool als medeverantwoordelijke samenwerkingspartner speelt tot nu toe een beperkte rol. Een meer actieve betrokkenheid en ondersteuning zijn noodzakelijk om de opleiding te helpen de noodzakelijke ontwikkelstappen te zetten.

2 Rapportage van het onderzoek van de commissie

2.1 Wat beoogt de opleiding?

Facet 1: de leerresultaten van de opleiding, gebaseerd op de niveaudeSCRIPTORen, vermeld in artikel II.141 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen voor het niveau, de inhoud en de oriëntatie.

Bevindingen

Het dossier van de graduaatsopleiding in de basisverpleegkunde van het Sint-Guido-Instituut in samenwerking met Odisee laat zien dat de visie van de opleiding gericht is op 'Samen Groeien en Inspireren'. De visuele voorstelling van de visie maakt duidelijk waar de opleiding voor staat en geeft bijvoorbeeld een concrete formulering van 'inspireren'. De opleiding beoogt vakbekwame en breed inzetbare basisverpleegkundigen op te leiden die zorg kunnen bieden aan diverse categorieën zorgvragers en daarbij aandacht hebben voor zowel de fysieke als psychische, sociale en existentiële noden van de zorgvrager. De commissie leest in het informatiedossier dat de focus in de opleiding praktijkgericht zal zijn, met oog voor de veranderingen in de medische en zorgwereld en voor de diversiteit in de zorg- en omgangscultuur waar verpleegkundigen in hun zorghandelingen en communicatie rekening mee moeten houden. De opleiding wil daarom de meertaligheid van cursisten constructief inzetten om de communicatie tussen zorgvragers, zorgverleners en zorginstellingen te bevorderen.

De opleiding kiest ervoor het niet gevalideerde raamleerplan van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen (KOV) te gebruiken als basis voor de opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR). In dit raamleerplan zijn de domeinspecifieke leerresultaten (DLR) vertaald in leerplandoelen (LPD). Om de eigenheid van de opleiding te verduidelijken heeft de opleiding hier twee OLR aan toegevoegd, gericht op taalvaardigheid en diversiteit.

Overwegingen

De commissie waardeert de kernachtig geformuleerde en aansprekende visie en de directe link met de praktijk die eruit spreekt. De commissie vindt dat de twee toegevoegde OLR goed passen bij de context van de opleiding.

De commissie komt tot de conclusie dat de opleiding wat betreft dit facet voldoet.

Oordeel

De commissie oordeelt dat wat betreft dit facet de opleiding (voor de eerste 60 studiepunten) zal voldoen aan de basiskwaliteit.

Facet 2: het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant.

Bevindingen

De commissie leest in het dossier dat het curriculum is gebaseerd op een duidelijke onderwijskundige visie. De opleiding wil cursisten optimaal voorbereiden op een succesvolle integratie in de beroepspraktijk en streeft daarom naar een leeromgeving die de professionele groei en het welbevinden van de cursisten ondersteunt. In het curriculum wil de opleiding dat tot uiting laten komen in kennisrijk en praktijkgericht onderwijs, met aandacht voor het relationele aspect. In haar vooroverleg merkte de commissie op dat een expliciete concretisering van de visie ontbreekt.

De commissie is benieuwd hoe ‘samen’ concreet vorm krijgt en heeft in de dialoog met de opleiding gezocht naar een scherper beeld van de betrokkenheid van het werkveld en mogelijk andere partners als kritische vrienden. De commissie verneemt dat in het verleden het werkveld bevraagd werd over hun ervaringen met de cursisten en dat er in oktober 2024 een samenkomst met het werkveld is geweest. Op die bijeenkomst heeft het werkveld de opleiding gevraagd om voor het klinische onderwijs te werken met de CanMEDS-rollen, in analogie met andere opleidingen. Een gezamenlijke aanpak maakt de begeleiding van cursisten voor het werkveld overzichtelijker. De opleiding is daar nu mee bezig. Op dit moment is het werkveld betrokken via de cursistenbegeleiding tijdens stages en doordat een aantal leraren naast hun aanstelling bij de opleiding werkzaam is in het werkveld. Op die manier komt informatie uit het werkveld binnen in het curriculum.

Het modeltraject bestaat uit drie opleidingsjaren (zes semesters). Het dossier laat aan de hand van tabellen zien hoeveel studiepunten besteed worden aan het theoretische en het klinische onderwijs en dat dit conform de regelgeving is. In het eerste en tweede semester van het eerste jaar krijgen de cursisten eerst gedurende acht weken theoretisch onderwijs, gevolgd door simulatieonderwijs en examens. Daarna starten twee periodes van vier weken stage, en wordt het semester afgesloten met examens. Een concordantietabel laat het verband zien tussen de leerplandoelen en de verschillende opleidingsonderdelen (OLODs). De opleiding onderscheidt vier leerlijnen: de hulpverlenende relatie, fundamenten van de basisverpleegkunde, basisverpleegkundige interventies en klinisch onderwijs. In de klinische leerlijn leren de cursisten de verschillende domeinen (heelkunde, geneeskunde, ouderenzorg, geestelijke gezondheidszorg en eerstelijnszorg) en settings (ziekenhuis en een andere al dan niet residentiële setting) kennen. Voordat de cursisten aan een stage beginnen oefenen ze de benodigde verpleegtechnische vaardigheden in simulatieonderwijs, dat wordt afgesloten met een praktijkproef. In de dialoog is de commissie nader ingegaan op de totstandkoming van de leerlijnen, hun betekenis voor de horizontale en verticale samenhang in het curriculum en de toekomstige evolutie van de leerlijnen. Uit het gesprek blijkt dat de leerlijnen het resultaat zijn van een teamproces, waarin de leraren gekeken hebben naar welke inhoud van de vakken uit de voorgaande opleiding logisch een OLOD vormen. Dat leidde volgens de opleiding snel tot overeenstemming over de verticale opbouw. Horizontaal gaat het om de samenhang tussen theorie en klinisch onderwijs en wordt er daarom ook in de theoretische OLODs praktijkgericht gewerkt met voorbeelden. Ook daar ontstond al snel consensus over.

De opleiding situeert haar doelen in de eerste 60 studiepunten op VKS3-niveau, de tweede 60 studiepunten op VKS4-niveau en de derde op VKS5-niveau. In de dialoog heeft de commissie nagevraagd hoe de opleiding tot die keuze is gekomen en hoe de opleiding na 60 studiepunten in de opleiding een attest zorgkundige (VKS4) kan afgeven als het hele eerste jaar op niveau 3 wordt ingericht. Uit de dialoog blijkt dat de opleiding het gezien het niveau van instromende cursisten niet realistisch acht om in het eerste jaar OLODs op VKS4-niveau aan te bieden, omdat het abstractieniveau van theoretische onderdelen voor deze cursisten te hoog is. Wel meent de opleiding dat het vaardigheidsonderwijs in afgebakende contexten op VKS4-niveau mogelijk is. Op basis daarvan is de opleiding ervan overtuigd dat ze ervoor garant kan staan dat cursisten de vaardigheden op VKS4-niveau beheersen en dat daarom het attest zorgkundige met recht kan worden afgegeven.

De grootstedelijke context is reden voor de opleiding om naast het modeltraject ook een traject Leren en werken aan te bieden. Dit traject zal inspelen op de schaarste in de zorgsector doordat cursisten die al werkzaam zijn in de zorgsector, door de combinatie van studeren en werken een hogere kwalificatie kunnen behalen. Het traject Leren en werken zal vanaf februari 2026 worden aangeboden, als omwerking van het al bestaande ALOV (Anders Lopende Opleiding Verpleegkunde)-traject. In dit traject zal het theoretische en klinische onderwijs met elkaar worden verweven. Cursisten zullen één dag en één avond naar school komen voor contactonderwijs. Op de andere dagen kunnen ze werken of op eigen tempo aan hun opleiding werken. In dit traject wil de opleiding flexibiliteit bieden door meer in te zetten op afstandsonderwijs. De commissie heeft in de dialoog nagevraagd of het in de grootstedelijke context moeilijk is om tot goede stageplekken te komen en, zo ja, hoe de opleiding daarmee omgaat. De opleiding beaamt dat dit inderdaad problematisch is, doordat een aantal ziekenhuizen Franstalig is, alsook doordat een aantal ziekenhuizen niet open staat voor het ontvangen van cursisten basisverpleegkunde. De opleiding probeert op dit vlak samen met andere opleidingen die tegen hetzelfde aanlopen, tot oplossingen te komen door zich te verbinden aan het Huis voor Gezondheid.

Overwegingen

De commissie vindt de onderwijskundige visie sterk, maar mist een concretisering ervan. Het is niet duidelijk hoe cursisten de beoogde groei, zoals geformuleerd in de visie, kunnen bereiken. De commissie ziet hiervoor op dit moment nog onvoldoende aandacht in het curriculum, bijvoorbeeld in de vorm van een leerlijn professionele ontwikkeling met aandacht voor reflectieve vaardigheden. Vanuit de zorgen van de opleiding over het niveau van de instromende cursisten had de commissie hier een expliciete uitwerking van verwacht. De praktijkgerichtheid van het onderwijs blijft voor de commissie onduidelijk. De opleiding maakt onvoldoende helder hoe de verbinding tussen theoretisch en klinisch onderwijs tot stand komt. De commissie meent dat het aanbieden van grote blokken aaneensluitende theorie die pas later gevolgd worden door stages, die verbinding niet zal bevorderen. Positief is hoe de opleiding met het aanvullende traject Leren en werken wil inspelen op de Brusselse context en samen met andere opleidingen oplossingen zoekt voor het tekort aan stageplaatsen. De relatie met externe partners in het werkveld is op dit moment vooral gericht op praktische en organisatorische samenwerking en is niet op structureel niveau vormgegeven. Werkveldpartners worden beperkt betrokken (enkel intern - enkele lesgevers zijn nog actief in het werkveld) bij het uitbouwen van het curriculum, waardoor onduidelijk is of recente ontwikkelingen binnen het verpleegkundige beroep hun weg zullen vinden naar de opleiding.

De commissie mist een systematische aanpak bij de opbouw van het curriculum. De leerlijnen zijn van onderop tot stand gekomen, op basis van inhoudelijke bouwstenen die aangedragen werden vanuit het team, niet vanuit een backward design op basis van de OLR, terug redenerend vanuit het te behalen eindniveau.

De opleiding heeft er bewust voor gekozen om de eerste twee semesters op VKS3-niveau in te richten. De opleiding heeft daarbij geen oog gehad voor de consequentie dat cursisten daardoor aan het eind van de eerste 60 studiepunten geen aanspraak kunnen maken op het attest zorgkundige (VKS4). Als cursisten vaardigheden aanleren zonder theoretische basis is dat onvoldoende om op VKS4-niveau te kunnen functioneren.

De commissie komt tot de conclusie dat de opleiding wat betreft dit facet niet voldoet. De commissie formuleert de volgende voorwaarden en aanbeveling.

Voorwaarden:

- Ontwikkel het curriculum vanuit een scherp beeld op het beoogde eindniveau;
- Garandeer dat cursisten na een studiejaar zowel in het theoretische als het klinische onderwijs ten minste het niveau van de zorgkundige hebben bereikt (VKS4);
- Maak inzichtelijk hoe cursisten het vereiste resultaat zullen behalen in zelfregulering en reflectievaardigheden, dat nodig is om zich te ontwikkelen tot een basisverpleegkundige op VKS5-niveau.

Aanbeveling:

- Zorg voor structurele input in het curriculum vanuit het werkveld door kritische vrienden en partners te zoeken die mee hun schouders kunnen zetten onder de ontwikkeling van een aantal cruciale punten.

Oordeel

De commissie oordeelt dat wat betreft dit facet de opleiding (voor de eerste 60 studiepunten) niet zal voldoen aan de basiskwaliteit.

2.2 Hoe wil de opleiding dat realiseren?

Facet 5: de onderwijs-leeromgeving stimuleert de cursisten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang.

Bevindingen

De commissie leest in het dossier dat de onderwijskundige visie van de opleiding de nadruk legt op interactieve onderwijsmethoden die cursisten aanmoedigen tot actieve deelname. Onderwijsleergesprekken en praktijkoefeningen in het skills lab zullen hier onderdeel van uitmaken. Leraren zullen vanuit hun praktijkervaring relevante praktijkvoorbeelden inbrengen. In simulatieonderwijs zullen cursisten in een veilige, maar realistische context hun kennis, vaardigheden en attitudes kunnen oefenen voordat ze deze moeten integreren op de stageplaats. Stagebegeleiders zullen hun rol participierend invullen, door niet alleen te observeren, maar ook aan modelling te doen. Tot slot zullen er flexibele online leerpaden zijn die de cursisten in hun eigen tempo kunnen volgen.

Bij dit facet onderzoekt de commissie hoe de opleiding haar leeromgeving inricht om de cursisten te begeleiden naar wat ze moeten bereiken. Uit het dossier wordt niet duidelijk hoe het grote aantal LPD (35) zonder nadere uitwerking als basis kan dienen voor de opbouw van het curriculum. In de ECTS-fiches wordt verwezen naar de LPD en de concordantietabel waarin deze aan de verschillende OLODs zijn gekoppeld, maar er zijn geen concrete leerdoelen in opgenomen. In de dialoog heeft de commissie nagevraagd waar de LPD verder zijn geconcretiseerd in leerdoelen die leraren en cursisten houvast geven in het onderwijs. Uit de dialoog blijkt dat de opleiding nog niet alles heeft uitgewerkt en niet voornemens is om leerdoelen per OLOD te formuleren. Ze is in voorbereiding op de start in september 2025 nog volop bezig en wil op dit moment geen documenten beschikbaar stellen die mogelijk nog gewijzigd gaan worden. De opleiding is van plan cursisten voldoende houvast te bieden als ze aan de opleiding beginnen door op een introductiedag alles toe te lichten, inleidende lessen te organiseren en een checklist op te stellen van belangrijke informatie die voor cursisten beschikbaar is. De opleiding wil de ECTS-fiches kort en bondig houden en is er nog niet zeker van of ze de leerdoelen en evaluatiecriteria erin wil opnemen. Ze is van plan het cursusmateriaal online beschikbaar te stellen. Daarin zal ook informatie te vinden zijn over leerdoelen, de manier van begeleiden en evalueren, inclusief de evaluatiecriteria. In een personeelsvergadering zullen de leraren geïnformeerd worden over wat nieuw is.

Overwegingen

De commissie waardeert dat de opleiding zich voorneemt in de leerstof een directe link te leggen met de praktijk, wat van groot belang is voor het VKS5-niveau. Cursisten zullen stapsgewijs in aanraking komen met de praktijk door simulaties, skills lab en stages in verschillende domeinen. De school heeft geïnvesteerd in demo- en oefenmateriaal. Het is behulpzaam voor de integratie van theorie en praktijk dat de praktijk- en theorie ruimtes aan elkaar gekoppeld zijn. In de dialoog maakte de opleiding de connectie tussen de theoretische en praktische onderdelen echter niet helder. Naar aanleiding van de vraag over het niveau van de eerste twee semesters antwoordde de opleiding immers dat cursisten hun praktische vaardigheden op een ander niveau, los van de theoretische onderbouwing, ontwikkelen. De commissie is er kritisch over dat het de cursisten helpt als de opleiding theorie en praktijk op deze wijze apart organiseert.

De commissie moet vaststellen dat veel van de onderwijskundige operationalisering van de eerste 60 studiepunten op het ogenblik van de dialoog nog niet beschikbaar is en nog uitgewerkt moet worden. De commissie kan hierdoor niet vaststellen wat de geboden kwaliteit bij de start van de opleiding in september 2025 zal zijn.

De commissie komt tot de conclusie dat de opleiding wat betreft dit facet niet voldoet. De commissie formuleert daarbij de volgende voorwaarde:

- Zorg voor een heldere beschrijving van de leeromgeving: concrete leerdoelen met beheersingsniveau per OLOD en voor het hele curriculum, met aandacht voor de verbinding tussen theorie en praktijk en voor groei naar zelfsturing, met passende onderwijsmethodieken om tot een samenhangend opleidingsconcept te komen.

Oordeel

De commissie oordeelt dat wat betreft dit facet de opleiding (voor de eerste 60 studiepunten) niet zal voldoen aan de basiskwaliteit.

Facet 3: de voor de opleiding ingezette leraren bieden de cursisten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen.

Bevindingen

Het lerarenteam bestaat uit 18 personen. Twaalf hebben een voltijdse aanstelling, zes werken naast hun onderwijsaanstelling in de zorgsector. Uit het personeelsoverzicht blijkt dat vrijwel alle leraren een verpleegkundige achtergrond hebben op bachelorniveau. Zes leraren beschikken niet over een bewijs van didactische bekwaamheid (BDB). Het dossier vermeldt dat vier leraren momenteel een LIO (leraar-in-opleiding) volgen. In de dialoog worden deze cijfers geactualiseerd. Vier leraren volgen op dit moment de LIO, één heeft deze opleiding inmiddels afgerond en drie gaan eraan beginnen. Twaalf leraren beschikken nu over een BDB. Een derde van de leraren is werkzaam in de zorgsector. In de dialoog heeft de commissie nagevraagd hoe de opleiding leraren zonder BPB ondersteunt op didactisch vlak. Uit de dialoog blijkt dat dit vooral vorm krijgt doordat nieuwe leraren aanvangsbegeleiding krijgen van een mentor. De opleiding stimuleert leraren didactische principes van elkaar over te nemen en elkaars expertise te benutten door te hospiteren. Naar aanleiding van een vraag van de commissie over competentiegericht beoordelen aan de hand van een schriftelijk examen (zie facet 6) antwoorden de gesprekspartners dat de leraren sterk aan werkwijzen hechten waar ze aan gewend zijn.

Omdat de commissie een concretisering van de onderwijskundige visie mist (zie facet 2) heeft ze nagevraagd hoe de expertise omtrent onderwijskundige concretisering in de opleiding aanwezig is. Uit de dialoog blijkt dat de opleiding sterk inzet op didactische begeleiding. Wat betreft ondersteuning bij curriculumontwerp en -constructie hebben de secundaire opleidingen in het samenwerkingsverband zaken met elkaar uitgewisseld en elkaar feedback gegeven. Verder heeft het de pedagogische directeur een onderwijskundige achtergrond en ervaring in een hogeschool.

Het personeelsbeleid, zoals beschreven in het dossier, is gericht op een open, respectvolle en professionele werkomgeving, waarin leraren het beste uit zichzelf en hun cursisten kunnen halen. De taken van het opleidingshoofd (een voltijdse opdracht) zijn concreet omschreven. Het personeelsbeleid laat aandacht zien voor een doelgericht aanwervingsbeleid en voor aanvangsbegeleiding. Nieuwe leraren krijgen gedurende het eerste jaar van hun aanstelling een intensieve begeleiding met startersdagen, minimaal twee opvolgingsgesprekken, workshops, een maandelijks vragenuurtje en coaching aan de hand van lesbezoeken. Het professionaliseringsbeleid wordt volgens het informatiedossier opgevat als een hefboom voor persoonlijke ontwikkeling in functie van de gepersonaliseerde taakomschrijving en in functie van het realiseren van beleidsdoelstellingen op schoolniveau. Voor individuele nascholingsmogelijkheden is een budget van € 700 beschikbaar, naast een budget van € 4100 voor schoolgebonden nascholingen op vakgroepniveau. Intern worden jaarlijks workshops georganiseerd, is er een pedagogische studiedag en wordt in personeelsvergaderingen aandacht besteed aan professionalisering. Leraren worden gestimuleerd tot hospiteren, wat gezien wordt als doeltreffende vorm van werkplekleren.

Overwegingen

De commissie waardeert dat een derde van de leraren in de zorgsector werkzaam is, waardoor zij in hun OLODs gemakkelijk verbinding met de praktijk kunnen maken. Beginnende leraren worden gedegen begeleid en de opleiding biedt leraren verschillende mogelijkheden voor interne en externe professionalisering. De commissie twijfelt niet aan de inzet van de leraren. Hun focus ligt wel onvoldoende op het eindniveau. Doordat het lerarenteam vooral op microniveau werkt, kan het eindniveau voor de cursisten niet gegarandeerd worden. De commissie hoort in de dialoog niet hoe de leraren vanuit het beleid sturing krijgen bij hun opdracht om de cursisten op een kritische wijze naar het vooropgestelde eindniveau te brengen. Daarvoor is het nodig dat ze hun OLOD zien in het grotere geheel van het curriculum.

De commissie komt tot de conclusie dat de opleiding wat betreft dit facet niet voldoet. De commissie formuleert de volgende voorwaarde:

- Werk het pedagogisch-didactische beleid sterker uit met als doel dat het lerarenteam een scherpere focus heeft op het behalen van het eindniveau door de cursisten.

Oordeel

De commissie oordeelt dat wat betreft dit facet de opleiding (voor de eerste 60 studiepunten) niet zal voldoen aan de basiskwaliteit.

Facet 4: de opleiding biedt cursisten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding.

Bevindingen

In het samenwerkingsverband met Odisee is een gemeenschappelijk Onderwijs- en examenreglement (OER) opgesteld dat alle partners als basis hanteren. In dit OER zijn artikelen opgenomen in verband met het toelatings- en vrijstellingenbeleid. De toelatingsvoorwaarden zijn aangepast gezien de hervorming van het secundair onderwijs en

zullen in het tweede semester van het schooljaar 2024-2025 aangepast worden op de website van de school en in het gemeenschappelijk OER. Als bijkomend criterium wordt een minimum taalniveau van 2.4 of B1 (van de onderwijstaal) geëist bij studenten voor wie Nederlands niet hun moedertaal is. Ze dienen een recent attest voor te leggen waarin vermeld staat dat ze dit taalniveau behaald hebben.

Het vrijstellingenbeleid is uitgewerkt in het OER. De toelatingsklassenraad kan een cursist vrijstelling verlenen voor één of meer OLODs als de cursist kan aantonen over de betreffende kennis en vaardigheden te beschikken, blijkend uit een studiebewijs, een eerder verworven kwalificatie of een vrijstellingsproef.

Er is volgens het dossier op dit moment geen visie op studiebegeleiding vanuit het samenwerkingsverband. Dit zal deel uitmaken van de meerjarenplanning die later wordt uitgewerkt. De school heeft een eigen visie op studie- of cursistenbegeleiding, uitgaande van een brede basiszorg en verhoogde zorg, afhankelijk van de behoefte van de cursist. In de onderwijskundige visie heeft de opleiding geformuleerd dat cursisten regelmatig feedback en feedforward en begeleiding zullen krijgen door leraren en stagebegeleiders. De klassenraad en de cursistenbegeleiding zullen de cursisten voorzien van feedback en advies voor een traject op maat dat past bij de competenties en de persoonlijke context van de cursist. Concreet zal elke cursist omringd en ondersteund worden door het lerarenteam, een trajectbegeleider, studentenbegeleider, stagebegeleider en stagecoördinator. De trajectbegeleider heeft een coachende rol en zal twee à drie ontmoetingen per semester hebben met de student.

De opleiding zal binnen het modeltraject het Plus-traject aanbieden voor cursisten die extra ondersteuning en begeleiding nodig hebben op het gebied van Nederlands, studievaardigheden en psychosociale en emotionele ontwikkeling. Twee leraren en de studentenbegeleider zullen cursisten begeleiden in hun academische en persoonlijke groei door individuele coaching te bieden. Op basis van een vragenlijst en vooropgestelde criteria zal worden beoordeeld of het Plus-traject geschikt is voor de cursist. Daarnaast zal de klassenraad de cursist kunnen aanbevelen om het Plus-traject te volgen.

Volgens het dossier zullen de opleidingscoördinator, de studentenbegeleider en de leraren gemakkelijk bereikbaar zijn, waardoor problemen snel kunnen worden opgelost. Cursisten zullen extra ondersteuning kunnen krijgen bij leerstoornissen, leermoeilijkheden en problemen met de leefhouding. Studieloopbaanbegeleiding zal worden geboden door de cursistenbegeleider, bijvoorbeeld bij dreigende uitval. De opleiding werkt samen met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB). Cursisten met een migratieachtergrond zullen in het project 'Samen voor een diploma' gedurende één academiejaar gekoppeld kunnen worden aan een ervaren mentor die hen ondersteunt bij studieplanning, helpt met taaluitdagingen en beschikbaar is voor een gesprek of advies waar nodig. Het valt de commissie op dat de studiebegeleiding, zoals beschreven in het dossier, zich vooral richt op situaties waarin zich al een probleem heeft voorgedaan. In de dialoog heeft ze nagevraagd of de opleiding kansen ziet om meer in te zetten op preventieve maatregelen. De opleiding geeft aan dat ze de analyse van de beginsituatie per cursist, de geboden basiszorg en het nauwe contact tussen leraren en cursisten beschouwt als een preventieve aanpak. De commissie heeft nagevraagd of cursisten uit het traject Leren en werken anders begeleid worden om de balans tussen werk en studie te behouden. Dat blijkt volgens de opleiding het geval te zijn: er

is meer afstandsonderwijs en cursisten krijgen in dit traject meer verantwoordelijkheid, maar bij het plannen en structureren zullen ze worden ondersteund door de cursistenbegeleider en de trajectbegeleider.

Het dossier beschrijft dat het gebouw van de vzw Sint-Goedele goed uitgeruste lokalen biedt met passende voorzieningen, zoals didactisch en oefenmateriaal. Er is een ontspanningsruimte die samen met de cursisten is ingericht. Als digitale leeromgeving zal Smartschool worden gebruikt.

Overwegingen

De commissie vindt de cursistgerichtheid die uit het dossier spreekt, een sterk punt. De cursistenbegeleiding is ingericht volgens een zorgcontinuüm en handelingsgericht werken. De commissie apprecieert wat de opleiding curatief en remediërend aan begeleiding biedt, al kan de preventieve en intracurriculaire werking nog sterker uitgewerkt worden. Het is positief dat de brede basiszorg als taak van het hele team wordt beschouwd en dat er meer zorg beschikbaar zal zijn voor wie dat nodig heeft, bijvoorbeeld in het uitgebreide Plus-traject. Wat betreft de toelatingsvoorwaarden merkt de commissie op dat de regelgeving niet toestaat aanvullende taaleisen te stellen.

De commissie komt tot de conclusie dat de opleiding wat betreft dit facet voldoet.

Oordeel

De commissie oordeelt dat wat betreft dit facet de opleiding (voor de eerste 60 studiepunten) zal voldoen aan de basiskwaliteit.

2.3 Hoe zal worden vastgesteld dat wat beoogd werd, gerealiseerd is?

Facet 6: de beoordeling van cursisten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

De opleiding zet breed evalueren centraal in het onderwijsproces, leest de commissie in het dossier. Dat houdt in dat evaluatie een begeleidende, bijsturende, beoordelende en oriënterende functie heeft. De evaluatie is doelgericht, toewerkend naar de beoogde eindkwalificatie. De opleiding interpreteert het Odisee-competentiemodel als opbouw in beheersingsniveau van de leerdoelen, en situeert bijgevolg haar eerste jaar op VKS niveau 3, toewerkend naar het eindniveau (VKS 5) na het derde jaar. De werkwoordenlijst, gekoppeld aan Blooms taxonomie, wordt gebruikt als een hulpmiddel om het beheersingsniveau van evaluatievragen in te schatten, van het lage-orde-leren (onthouden, begrijpen) gericht op de reproductie van aangeleerde kennis, vaardigheden en attitude op startniveau, tot het hogere-orde-leren (evalueren en creëren) gericht op produceren van kennis, vaardigheden en attitude op eindniveau.

De opleiding beschrijft dat ze evaluatie zal inzetten om cursisten te ondersteunen bij hun ontwikkeling door hen regelmatig constructieve feedback te geven. Ze zal daarbij aandacht besteden aan een evenwicht tussen formatieve en summatieve evaluatie. De opleiding vindt een authentieke evaluatiecontext belangrijk en zal daarom realistische en/of reële opdrachten en cases formuleren die representatief zijn voor de latere beroepspraktijk. Voor evaluatie op de werkplek zal een inschalingslijst/evaluatieformulier beschikbaar zijn, zodat de evaluatie voor alle betrokkenen (cursist, werkplek, begeleider) transparant is. De commissie heeft dit formulier ter voorbereiding op de dialoog opgevraagd. Het eindoordeel bij stages is de verantwoordelijkheid van de opleiding. De opleiding streeft ernaar dat cursisten eigenaarschap over hun eigen leerproces ervaren en wil dat realiseren door 'leren reflecteren op het handelen' op te nemen in het programma en door cursisten hun groei te laten aantonen in een ontwikkelingsportfolio. Self- en peerassessment zullen onderdeel zijn van het leerproces. In het dossier beschrijft de opleiding hoe cursisten zich zullen voorbereiden op de eindevaluatie en hoe de eindevaluatie (examens, stages, delibererende klassenraad) is georganiseerd.

De opleiding beschrijft dat ze de kwaliteit van evaluatie (validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en haalbaarheid) bewaakt doordat evaluaties gescreend worden door collega's en door een interne toetscommissie. Voor de toekomst streeft de opleiding naar uitbreiding met een externe toetscommissie, blijvende professionalisering van leraren in evalueren, het systematisch verzamelen van data (instroom, doorstroom en uitstroom) en het evalueren en bijsturen van het toetsbeleid.

In de dialoog is de commissie nader ingegaan op de toetspraktijk. De criteria die genoemd worden in het nagestuurde evaluatieformulier bieden enige verfijning van de LPD, maar maken nog niet duidelijk wanneer een aspect als voldoende beschouwd wordt. De opleiding licht toe dat er nog evaluatiecriteria bijkomen voor alle OLODs. Het voorbereidingsproces is nog niet afgerond. Uiteindelijk wil de opleiding op basis van de tabel met LPD en de niveaubepaling in september een vertaling naar evaluatiecriteria gereed hebben die ze transparant kan communiceren naar cursisten en leraren. Eigenlijk wil de opleiding dat al

gereed hebben vóór Pasen, zodat cursisten alles al kunnen raadplegen op de website als ze zich willen inschrijven. Daarom is de planning erop gericht dat het beleidsteam in maart naar de uitwerking kijkt en het geheel finaliseert. Per OLOD beslist de leraar tot welk niveau gewerkt gaat worden.

De commissie vraagt hoe het competentiegericht beoordelen werkt: hoe beoordeelt de opleiding of een cursist een LPD heeft behaald als dat in meerdere OLODs aan de orde komt? De opleiding licht toe dat ze daar ervaring mee heeft in het bestaande onderwijsprogramma. Sommige cursisten kunnen een LPD in één onderdeel beter laten zien dan in een ander, zo stelt de opleiding. De klassenraad bepaalt of een cursist een LPD voldoende heeft aangetoond. Daarbij zijn de evaluatiecriteria de leidraad, in samenhang met de context waarin de cursist het heeft behaald: in een eenvoudige of meer complexe context. Op vraag van de commissie deelt de opleiding mee dat ze zich niet voorneemt te rapporteren op het niveau van LPD. De commissie vraagt hoe de opleiding zicht houdt op de toetsing op eindniveau per LPD, waarna de opleiding wederom verwijst naar de concordantietabel. Er is nog geen document beschikbaar waarin staat beschreven hoe de LPD die aan meer OLODs gekoppeld zijn op eindniveau beoordeeld worden. Daar wordt nog aan gewerkt. De opleiding was zich er niet van bewust dat een dergelijk document al beschikbaar had moeten zijn, naast de concrete uitwerking van de eerste 60 studiepunten.

Een andere vraag van de commissie betreft de permanente evaluatie: klopt het dat een cursist zal kunnen slagen als 50% van de leerdoelen wordt behaald en dat competenties, zoals communicatieve vaardigheden, met een schriftelijk examen zullen worden getoetst? De opleiding bevestigt dat cursisten onderdelen met elkaar zullen kunnen compenseren. Uiteindelijk zullen ze alle leerdoelen moeten aantonen in de praktijk, daarop voorbereid in de leerlijnen basisverpleegkundige interventies en hulpverlenende relatie. Zaken zullen steeds worden herhaald en cursisten zullen een praktijkproef afleggen. Dat zal niet tot een cijfer leiden, maar kwalitatieve feedback opleveren over de mate waarin de cursist is voorbereid op de stageleerdoelen. Cursisten zullen weten wat ze aan het eind van een semester moeten beheersen omdat die informatie wordt gebundeld in de ECTS-fiches en voor klinisch onderwijs ook in Medbook. De schriftelijke toetsing van bv. communicatieve vaardigheden is de keuze van de leraren die dat een 'veilige' beoordelingsmethode vinden omdat ze er vertrouwd mee zijn. De opleiding vindt dat verantwoord omdat het in de eerste fase van de opleiding zal gaan om aangereikte modellen. Cursisten zullen wel oefenen in rollenspellen, maar zullen daarop niet geëvalueerd worden. In de dialoog zegt de opleiding ernaar te streven dat in latere semesters op andere wijzen wordt getoetst, omdat schriftelijke toetsing niet past bij de vereiste complexiteit waarin cursisten dan hun competenties moeten aantonen.

Overwegingen

De commissie vindt dat de opleiding in het dossier een sterke visie op evalueren weergeeft. De aandacht voor eigenaarschap van het eigen leerproces, persoonlijke en professionele groei door middel van een portfolio en het leren reflecteren op het handelen zijn positieve aspecten, die echter nog een verdere uitwerking nodig hebben. Competenties zullen worden aangetoond op de werkplek of in een context die erbij aanleunt. Formatieve evaluaties en het ontwikkelingsportfolio zullen de cursisten inzicht geven in wat er nog te doen is. Het is goed dat de beoordeling van stages zowel tussentijds als aan het eind zal plaatsvinden, door de cursist, mentor en stagebegeleider. Op dit moment is het voor de commissie echter niet

duidelijk hoe de visie geconcretiseerd gaat worden tot op operationeel niveau. Ze mist het overzicht op de totale evaluatie en stelt vast dat niet duidelijk is hoe de opbouw in LPD wordt getoetst en waar de LPD in de OLODs op eindniveau getoetst zullen worden. De commissie benadrukt dat een evaluatiesysteem de verantwoordelijkheid van de opleiding is. De keuzes of voorkeuren van individuele leraren dienen daarin te passen. Op dit moment ontbreekt een dergelijk overkoepelend evaluatiesysteem. De keuze voor competentiegericht evalueren verdient ook verdere uitwerking. Doordat concrete evaluatiecriteria ontbreken is het nu moeilijk te beoordelen of de gekozen evaluatiemethoden passend zijn om de leerdoelen te evalueren.

De commissie komt tot de conclusie dat de opleiding wat betreft dit facet niet voldoet. De commissie formuleert daarbij de volgende voorwaarden:

- Concretiseer de visie op evalueren in een evaluatiesysteem;
- Maak daarin duidelijk hoe de LPD gekoppeld zijn aan OLODs en waar ze op eindniveau getoetst worden;
- Maak duidelijk hoe het competentiegericht evalueren gerealiseerd gaat worden en welke daarbij passende evaluatiemethoden worden ingezet.

Oordeel

De commissie oordeelt dat wat betreft dit facet de opleiding (voor de eerste 60 studiepunten) niet zal voldoen aan de basiskwaliteit.

2.4 Hoe investeert de opleiding in een voortdurende ontwikkeling van de kwaliteit?

Facet 7: de opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan.

Bevindingen

Het dossier vermeldt dat de opbouw van het curriculum en de ECTS-fiches vanaf het tweede semester van het schooljaar 2024-2025 op de website te vinden zullen zijn. Op dit moment verwijst Odisee op haar website en in haar jaarlijkse brochure naar de opleidingen van het Sint-Guido-Instituut en de andere partnerscholen. Odisee en de partneropleidingen zijn aanwezig op elkaars opendeurdagen en SID-ins. In het tweede semester van 2024-2025 zal in het samenwerkingsverband de communicatie verder besproken worden. In de schoolbrochure zal worden opgenomen hoe de cursisten het schoolbestuur kunnen bereiken als ze een klacht willen indienen.

De commissie heeft de in het dossier opgenomen ECTS-fiches gelezen. Daarbij valt het haar op dat de ECTS-fiches van de opleiding beperkt zijn uitgewerkt en dat daarin geen leerdoelen te vinden zijn. In de dialoog vernam de commissie dat dit een bewuste keuze is, omdat de opleiding de ECTS-fiches bondig wil houden. Zoals vermeld bij facet 5 is de opleiding van plan het cursusmateriaal online beschikbaar te stellen. Smartschool zal daarvoor het platform zijn. Daarin zal informatie te vinden zijn over leerdoelen, de manier van begeleiden en evalueren, inclusief de evaluatiecriteria.

Overwegingen

De commissie ziet dat er op dit moment geen duidelijke cursisteninformatie beschikbaar is. Omdat ECTS-fiches de juridisch bindende basis zijn voor cursisten dienen ze duidelijkheid te verschaffen over alle aspecten van het onderwijs, inclusief evaluatie. Deze informatie dient transparant en toegankelijk te zijn voor kandidaat-cursisten en cursisten.

De commissie komt tot de conclusie dat de opleiding wat betreft dit facet niet voldoet. De commissie formuleert daarbij de volgende voorwaarde:

- Verschaf vanaf het begin van inschrijving duidelijke en heldere juridisch bindende informatie voor wie zich aanmeldt.

Oordeel

De commissie oordeelt dat wat betreft dit facet de opleiding (voor de eerste 60 studiepunten) niet zal voldoen aan de basiskwaliteit.

Bevindingen

In het dossier leest de commissie dat de opleiding voor de systematische evaluatie van de onderwijskwaliteit gebruik maakt van cyclische bevestigingen van cursisten, het personeel en het werkveld. Daarbij worden zoveel mogelijk digitale platformen gebruikt voor de opvolging. De cursisten zullen viermaal per jaar input kunnen leveren in de cursistenraad. Daarnaast zullen er bevestigingen zijn per OLOD en wordt de voortgang van de cursisten gevolgd in het leerlingvolgsysteem en via Medbook (vanaf september 2025). Wat betreft het personeel zijn er cyclische functioneringsgesprekken, een planlastbarometer, een enquête over welzijn op het werk en doelgerichte bevestigingen ter evaluatie van een studiedag of bij teamcoaching. Het werkveld zal jaarlijks worden bevestigd. Stagementoren zullen een jaarlijkse uitwisseling hebben en betrokken zijn bij de mentorenopleidingen vanuit het Huis voor Gezondheid in samenwerking met de andere Brusselse graduaats- en bacheloropleidingen verpleegkunde. Stageplaatsen zullen opgevolgd worden via Medbook (vanaf september 2025). Experts uit het werkveld zullen het cursusmateriaal nalezen. Een meetplan dat de relevante indicatoren in kaart brengt en met elkaar in verband brengt ontbreekt op dit moment, omdat er vanuit de overheid geen Datawijzer voor het graduaat basisverpleegkunde komt en de Dataloep onvoldoende filters bevat om de benodigde gegevens te distilleren.

De commissie stelt vast dat er sprake is van veel kwaliteitsbevestigingen. In de dialoog heeft ze nagevraagd of de opleiding concrete verbeterrealisaties kan noemen die het gevolg zijn van bevestigingen in het verleden. Een voorbeeld is dat cursisten de studiedruk te hoog vonden. Naar aanleiding daarvan heeft de opleiding de evaluatiemomenten geconcentreerd in examenperiodes. Dat leidt tot een nieuw aandachtspunt, namelijk dat cursisten behoefte hebben aan meer tussentijdse feedback. De opleiding gaat hier in het nieuwe curriculum rekening mee houden. In het algemeen heeft ze verbetermaatregelen uitgesteld totdat de omvorming afgerond is.

De opleiding ziet het als grootste prioriteit om een overkoepelend en samenhangend kwaliteitszorgsysteem op te zetten, uit te werken in samenspraak met personeelsleden en cursisten. Na de doorlichting in 2022 zijn interne werkgroepen opgericht om de belangrijkste verbeterpunten te bespreken en prioritaire acties voor te stellen. Er werd een vacature voor een coördinator kwaliteitszorg uitgeschreven, die onlangs is ingevuld. Sinds begin dit jaar is een taalbeleidscoördinator gestart, die zich zal richten op het omgaan met de meertaligheid van cursisten en op taalontwikkelen lesgeven. Voor de periode 2025-2030 is een cyclus van kwaliteitsbewaking opgesteld die past binnen het vijfjarenplan van de school en ten dele is geënt op het VARIOSO-model van Odisee dat na een verkennende en analyserende fase inzet op reflectie en borging. De opleiding zegt zich ervan bewust te zijn dat een systematische aanpak op dit moment ontbreekt en dat de C en A in de PDCA (Plan-Do-Check-Act)-cyclus nog niet aangepakt worden. Bij de start van de nieuwe opleiding wil ze een goed kwaliteitszorgplan gereed hebben. De aanstelling van de coördinator kwaliteitszorg is een stap in de goede richting. De opleiding laat weten dat de stuurgroep recent een bijeenkomst had om in het samenwerkingsverband te werken aan een kwaliteitszorgsysteem. Nog vóór de zomer wil de opleiding een start maken met een systematische aanpak, bv. door vanuit prioriteiten te kijken naar focuspunten bij bevestigingen. Er is nog geen knipperlichtfunctie om

noodzakelijke actiepunten te signaleren. De opleiding is zich daarvan bewust en wil een volgende stap zetten.

Het samenwerkingsverband tussen Odisee en de drie partnerscholen Basisverpleegkunde Sint Augustinusinstituut Aalst, Sint Guido-instituut Anderlecht en Sint Carolus Sint Niklaas bestaat sinds 23 juni 2014. Voor de indiening van de omvormingsdossiers van de partnerscholen 2024 werd de stand van zaken met betrekking tot de 13 taken van het samenwerkingsverband Basisverpleegkunde geüpdatet en is een 'ontwerp meerjarenplanning' toegevoegd met acties op korte termijn (2025-2026) en middellange termijn (2026-2028). Daarbij wordt gezocht naar een nieuwe manier van samenwerking op basis van gelijkwaardig partnerschap. In een tabel maakt de opleiding inzichtelijk welke taken gezamenlijk gerealiseerd zijn (1,2, 3, 4, 6, 11, 12 en 13), welke taken voor het Sint-Guido-Instituut niet relevant zijn (7 en 8) en welke taken slechts beperkt gerealiseerd zijn (5, 9 en 10).

Binnen het samenwerkingsverband wordt ingezet op het uitwisselen van expertise en het fungeren als klankbord. Het kwaliteitszorgsysteem van Odisee wordt gebruikt als een voorbeeld en beleidsmedewerkers van Odisee vervullen een rol als kritische vriend. In de afgelopen periode zijn gezamenlijke werkgroepen ingesteld om expertise te delen, onder andere over toetsbeleid. In de dialoog heeft de commissie gevraagd welke steun in het samenwerkingsverband tot nu toe cruciaal was en welke steun voor deze opleiding en het succesvol doormaken van het omvormingsproces cruciaal zal zijn in de komende periode. De hogeschool merkt op dat er regelmatig stuurgroepbijeenkomsten zijn vanuit het dossier, dat de hoofdstukken over kwaliteitszorg uniform zijn over de drie partnerscholen en dat de hogeschool kijkt waar ze kan ondersteunen. Op dit moment is de OER (Onderwijs- en examenreglement) urgent. Op langere termijn willen de partners in het samenwerkingsverband de handen in elkaar slaan over brugtrajecten en zien ze opportuniteiten om samen casussen en simulaties op te zetten tussen BVK (basisverpleegkundige) en VAZZ (Verpleegkundige verantwoordelijke voor algemene zorg) en gezamenlijke leerwerkplaatsen te ontwikkelen, op te bouwen vanuit ieders expertise. Er is veel over het curriculum gesproken, maar de beperkt beschikbare tijd was een struikelblok. Hoewel er nu nog niet veel samen is gedaan, ziet de hogeschool daar wel kansen voor. De ambitie daarbij is overigens niet om alles uniform te maken, maar om te kijken waar de partners de handen in elkaar kunnen slaan.

Overwegingen

De commissie vindt het een belangrijke vaststelling dat de opleiding zich ervan bewust is dat een kwaliteitszorgsysteem op dit moment ontbreekt. Het valt de commissie op dat de opleiding al snel overgaat tot praktische zaken, zoals het aanpassen van de bevragingen, voordat er reflectie is geweest op wat een goed werkend systeem is en hoe dat eruit moet zien. De commissie mist beleidsvoerend vermogen in de opleiding dat richting en sturing kan geven aan de activiteiten van het team. Het samenwerkingsverband biedt niet de wezenlijke hulp die de opleiding nu nodig heeft. In deze fase van de curriculumontwikkeling zijn er andere noden dan die benoemd werden. De commissie benadrukt dat de hogeschool niet enkel als kritische vriend gezien moet worden, maar als volwaardige partner die de opleiding ondersteunt en met haar expertise in het hoger onderwijs een aantal aspecten op niveau kan krijgen. De hogeschool is in het samenwerkingsverband immers medeverantwoordelijk voor de kwaliteitsbewaking van de opleiding en het niveau van diplomering.

De commissie komt tot de conclusie dat de opleiding wat betreft dit facet niet voldoet. De commissie formuleert daarbij de volgende voorwaarden:

- Zet een kwaliteitszorgsysteem op met strategische en operationele doelen dat systematiek kan aanbrengen in de sturing van de opleiding;
- Onderzoek samen met de hogeschool als medeverantwoordelijke waar in de samenwerking de prioriteiten voor de opleiding liggen.

Oordeel

De commissie oordeelt dat wat betreft dit facet de opleiding (voor de eerste 60 studiepunten) niet zal voldoen aan de basiskwaliteit.

2.5 Naleving onderwijsreglementering en andere relevante regelgeving

Facet 9: De opleiding leeft de onderwijsreglementering en, in voorkomend geval, andere relevante regelgeving na.

Bevindingen

Het curriculum voldoet aan de regelgeving wat betreft het minimumaantal uren voor theoretisch en klinisch onderwijs. De commissie merkt op dat de regelgeving niet toestaat aanvullende taaleisen te stellen bij toelating.

In de dialoog heeft de commissie een aantal vragen gesteld over de regelgeving. Het aandeel interactief afstandsonderwijs binnen het theoretisch gedeelte is vastgelegd in de regelgeving (maximaal 60%) met inachtneming van een aantal bepalingen hieromtrent. Het is aan de opleiding om transparant te zijn over het aanbod en de organisatie van het afstandsonderwijs.

De commissie heeft nagevraagd hoe de opleiding de aanwezigheden opvolgt in het kader van financiering. Bij de start van elk lesblok zal de aanwezigheid worden geregistreerd, zoals ook nu gebeurt en aansluitend bij de registratie van de VDAB. Bij interactief afstandsonderwijs heeft de opleiding voorgesteld de evaluatiemomenten als middel om te zien of de cursist heeft gedaan wat verwacht werd, vanuit de gedachte dat cursisten meer vrijheid krijgen om te werken wanneer het beste past.

De commissie merkt op dat de lijst van verpleegkundige handelingen voor de basisverpleegkundige op de website niet helemaal correct is en ook afwijkt van de lijst met verpleegkundige handelingen die als bijlage in het dossier is opgenomen (en die evenmin helemaal correct is), bv wat betreft de toediening van hoogrisicomedicatie en afname van transfusiebloed. Ze vraagt wat daar de verklaring voor is en hoe de opleiding de lijst up to date houdt. Uit het antwoord blijkt dat de opleiding het moeilijk vindt om de meeste recente informatie hierover te vinden.

Overwegingen

De commissie waardeert de antwoorden op de gestelde vragen. De opleiding kan aangeven dat ze een werkwijze hanteert om de aanwezigheden van de cursisten binnen het afstandsonderwijs op te volgen. Wat betreft de lijst van verpleegkundige handelingen stelt de commissie vast dat de lijst niet helemaal correct is omdat een zelf geformuleerde handeling voor meerdere interpretaties vatbaar is. De commissie adviseert dergelijke misverstanden te voorkomen door de lijst letterlijk over te nemen. Zoals de commissie bij facet 2 heeft genoteerd, voldoet de opleiding niet aan de regelgeving wat betreft het attest zorgkundige (VKS4-niveau) doordat de eerste twee semesters op VKS3-niveau zijn ingericht.

De commissie komt tot de conclusie dat de opleiding wat betreft dit facet niet voldoet. De commissie formuleert daarbij de volgende voorwaarde en aanbeveling:

Voorwaarde:

- Garandeer dat cursisten na een studiejaar zowel in het theoretische als het klinische onderwijs ten minste het niveau van de zorgkundige hebben bereikt (VKS4) (= facet 2).

Aanbeveling:

- Hanteer de letterlijke tekst van de lijst verpleegkundige handelingen, zoals vermeld in het Koninklijk Besluit, bij de publicatie ervan op de website en bij het hanteren ervan binnen het curriculumaanbod.

Oordeel

De commissie oordeelt dat wat betreft dit facet de opleiding (voor de eerste 60 studiepunten) niet zal voldoen aan de basiskwaliteit.

3 Oordeel

3.1 Oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding

Facet	Oordeel
Facet 1	Voldoende
Facet 2	Onvoldoende
Facet 3	Onvoldoende
Facet 4	Voldoende
Facet 5	Onvoldoende
Facet 6	Onvoldoende
Facet 7	Onvoldoende
Facet 8	Onvoldoende
Facet 9	Onvoldoende

3.2 Conclusie: advies toetsingsbesluit

De commissie ziet dat de opleiding in het dossier uitgaat van sterke visies op het opleiden, begeleiden en toetsen van cursisten. De opleiding en de leraren zijn gericht op de cursisten, hun welzijn en hun studievoortgang. De opleiding is er echter niet in geslaagd deze visies te concretiseren in een curriculum met een duidelijke opbouw naar het eindniveau, een uitgewerkt toetsbeleid en een systematische aanpak van kwaliteitszorg. De opleiding werkt hard, maar te veel op het microniveau van leraren met hun cursussen en niet vanuit een breder overzicht, gericht op de opleiding als geheel. De commissie mist een sturende aanpak vanuit beleidsvoerend vermogen. De rol van de hogeschool als samenwerkingspartner is onvoldoende waarneembaar. Mede daardoor is de opleiding niet behoed voor misvattingen, zoals de veronderstelling dat de eerste twee semesters op VKS3-niveau aangeboden mogen worden, dat er bij deze eerste aanvraagronde nog geen zicht geboden moest worden op het eindniveau van de opleiding en dat ECTS-fiches bij voorkeur kort en bondig moeten zijn in plaats van volledige heldere juridisch bindende informatie moeten bieden. Op een aantal terreinen is de opleiding zich terdege bewust van het werk dat nog moet gebeuren, zoals om tot de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem te komen. De commissie hoopt dat de opleiding met de analyse, voorwaarden en aanbevelingen van de commissie haar voordeel kan doen en passende ontwikkelstappen kan zetten in de omvorming naar de graduaatsopleiding basisverpleegkunde.

Overzicht van voorwaarden en aanbevelingen:

Voorwaarden:

Facet 2:

- Ontwikkel het curriculum vanuit een scherp beeld van het beoogde eindniveau;
- Garandeer dat cursisten na een studiejaar zowel in het theoretische als het klinische onderwijs ten minste het niveau van de zorgkundige hebben bereikt (VKS4);
- Maak inzichtelijk hoe cursisten het vereiste resultaat zullen behalen in zelfregulering en reflectievaardigheden, dat nodig is om zich te ontwikkelen tot een basisverpleegkundige op VKS5-niveau.

Facet 3:

- Werk het pedagogisch-didactische beleid sterker uit met als doel dat het lerarenteam een scherpere focus heeft op het behalen van het eindniveau door de cursisten.

Facet 5:

- Zorg voor een heldere beschrijving van de leeromgeving: concrete leerdoelen met beheersingsniveau per OLOD en voor het hele curriculum, met aandacht voor de verbinding tussen theorie en praktijk en voor groei naar zelfsturing, met passende onderwijsmethodieken om tot een samenhangend opleidingsconcept te komen.

Facet 6:

- Concretiseer de visie op evalueren in een evaluatiesysteem;
- Maak daarin duidelijk hoe de LPD gekoppeld zijn aan OLODs en waar ze op eindniveau getoetst worden;
- Maak duidelijk hoe het competentiegericht evalueren gerealiseerd gaat worden en welke daarbij passende evaluatiemethoden worden ingezet.

Facet 7:

- Verschaf vanaf het begin van inschrijving duidelijke en heldere juridisch bindende informatie voor wie zich aanmeldt.

Facet 8:

- Zet een kwaliteitszorgsysteem op met strategische en operationele doelen dat systematiek kan aanbrengen in de sturing van de opleiding;
- Onderzoek samen met de hogeschool als medeverantwoordelijke waar in de samenwerking de prioriteiten voor de opleiding liggen.

Facet 9:

- Garandeer dat cursisten na een studiejaar zowel in het theoretische als het klinische onderwijs ten minste het niveau van de zorgkundige hebben bereikt (VKS4) (= facet 2).

Aanbevelingen:

Facet 2:

- Zorg voor structurele input in het curriculum vanuit het werkveld door kritische vrienden en partners te zoeken.

Facet 9:

- Hanteer de letterlijke tekst van de lijst verpleegkundige handelingen, zoals vermeld in het Koninklijk Besluit, bij de publicatie ervan op de website.

De commissie heeft vastgesteld dat het opleidingsdossier niet volledig is en dat twee van de negen facetten als voldoende en zeven van de negen facetten als onvoldoende worden beoordeeld. De potentiële kwaliteit van de opleiding in opbouw is niet verifieerbaar aangetoond.

Op basis van de beslisregel vastgelegd in het beoordelingskader graduaat in de basisverpleegkunde, adviseert de commissie de NVAO daarom tot het nemen van een besluit waarin het de Vlaamse Regering een gunstig advies met een beperkte geldigheidsduur uitbrengt.

Bijlage 1: Administratieve gegevens van het samenwerkingsverband en de opleiding

Instellingen in samenwerkingsverband:

Secundaire school	Sint-Guido-Instituut
Hoofdvestiging	Dokter Jacobsstraat 67 - 1070 Anderlecht
Andere vestigingen	Sainte-Adresseplein 12 - 1070 Anderlecht (o.a. graduaat basisverpleegkunde) Ninoofsesteenweg 369 (Porta) - 1070 Anderlecht Verheydenstraat 39 - 1070 Anderlecht
Beleidsverantwoordelijke	Dieter Biesemans
Telefoonnummer	02 521 60 10
E-mail	dieter.biesemans@sintguido.be
Website	www.sintguido.be/HBO5 www.sintguido.be
Bestuur	VZW Sint-Goedele Brussel
Hogeschool	Odissee
Beleidsverantwoordelijke	Karen Van Wassenhove
Telefoonnummer	0474 66 69 65
E-mail	karen.vanwassenhove@odisee.be
Website	www.odisee.be
Bestuur	Ann Verreth (algemeen directeur)

Positionering in het opleidingsaanbod:

Niveau	Hoger beroepsonderwijs
Onderwijskwalificatie	Graduaat in de basisverpleegkunde
Studiegebied	Personenzorg
VKS	5
Europese Hogeronderwijsruimte (Dublin-descriptoren)	HO korte cyclus
Europees Kwalificatiekader voor een Leven Lang Leren	5
Logische doorstroommogelijkheden	- Bachelor in de verpleegkunde - Werkveld basisverpleegkundige

Bijlage 2: Opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR)

De opleiding hanteert de leerplandoelen (LPD) van het katholiek onderwijs als de opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR). Daaraan heeft de opleiding twee eigen OLR toegevoegd.

LPD

1. De cursisten handelen volgens een visie op gezondheid, (gezondheids)zorg, welzijn en de impact ervan op zorgprocessen;
2. De cursisten handelen vanuit een holistische, emancipatorische en dynamische mensvisie;
3. De cursisten verzamelen, structureren en analyseren gegevens uit verschillende bronnen;
4. De cursisten stellen verpleegdiagnoses in minder complexe zorgsituaties;
5. De cursisten bepalen verpleegdoelen in minder complexe zorgsituaties op basis van zorgprioriteiten en -noden van de zorgvrager;
6. De cursisten maken een verpleegplan op in minder complexe zorgsituaties rekening houdend met de zorgprioriteiten;
7. De cursisten evalueren de verpleegkundige zorg in minder complexe zorgsituaties en sturen, indien nodig, de verpleegdoelen, het verpleegplan en het zorgplan bij;
8. De cursisten doen voorstellen voor verpleegdiagnoses, verpleegdoelen, en een verpleegplan in complexe zorgsituaties;
9. De cursisten evalueren in complexe zorgsituaties de verpleegdoelen en rapporteren hierover;
10. De cursisten observeren de gezondheidstoestand van de zorgvrager;
11. De cursisten organiseren de zorg volgens het verpleegplan in minder complexe zorgsituaties;
12. De cursisten voeren de zorg autonoom uit volgens het verpleegplan in minder complexe zorgsituaties;
13. De cursisten plannen de uitvoering van de zorg, in complexere zorgsituaties volgens het verpleegplan en binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid;
14. De cursisten voeren binnen een gestructureerd zorgteam de zorg volgens het verpleegplan uit in complexere zorgsituaties;
15. De cursisten verstrekken de verpleegtechnische handelingen die voorzien zijn binnen het wetgevend kader;
16. De cursisten gebruiken de beschikbare technologische en ICT om zorg op maat te verlenen;
17. De cursisten onderbouwen het klinisch redeneren en hun verpleegkundige interventies vanuit kennis over het psychosociaal functioneren en de bouw en werking van het menselijk lichaam;
18. De cursisten stemmen de communicatie af op de specifieke noden en wensen van de zorgvrager en zijn omgeving;
19. De cursisten voeren doelgerichte gesprekken met de zorgvrager en zijn sociaal netwerk in functie van zorgverlening;
20. De cursisten bouwen, met respect voor diversiteit en gericht op empowerment, een professionele zorgrelatie op met de zorgvrager en zijn sociale omgeving;
21. De cursisten werken intra- en interprofessioneel samen in functie van de continuïteit van de zorgverlening;
22. De cursisten coachen en ondersteunen leerlingen en andere cursisten;
23. De cursisten rapporteren over handelingen, observaties en interpretaties;
24. De cursisten wijzen de zorg op een doeltreffende en veilige manier toe aan de meest aangewezen zorgverlener;
25. De cursisten stimuleren gezondheidsbevorderend gedrag en ondersteunen de zorgvrager en zijn sociaal netwerk om een gezonde levensstijl aan te nemen en voor zichzelf te zorgen;

26. De cursisten nemen maatregelen in het kader van primaire, secundaire en tertiaire preventie;
27. De cursisten handelen volgens de visie, protocollen en procedures van de organisatie en beschikbare evidenties in het streven naar kwaliteitsvolle zorg;
28. De cursisten handelen conform de beroepsdeontologie, de eigen professionele mogelijkheden en grenzen rekening houdend met de eigen ethische waarden, normen en kwetsbaarheden en die van de zorgvrager binnen zijn zorgcontext;
29. De cursisten reflecteren over het eigen zorgethisch handelen en over ethische kwesties, keuzes en vragen binnen de context van goede zorg;
30. De cursisten maken ethische vragen, dilemma's en aspecten bespreekbaar in functie van ethische besluitvorming;
31. De cursisten voeren bij het zorg verlenen een open en constructieve dialoog over levensbeschouwing, inspiratie, en zingeving;
32. De cursisten handelen conform de grenzen van het wetgevend kader;
33. De cursisten reflecteren over de eigen professionele mogelijkheden en grenzen;
34. De cursisten nemen initiatief om te professionaliseren;
35. De cursisten ontwikkelen gezondheidsvaardigheden in functie van de eigen gezondheid.

OLR

1. De gegradueerde in de basisverpleegkunde is zich steeds bewust van mogelijke gelijkenissen en verschillen tussen de eigen zorg- en omgangscultuur en die van de zorgvrager en houdt hiermee rekening in de zorghandelingen en communicatie;
2. De gegradueerde in de basisverpleegkunde kan de eigen meertaligheid steeds verbindend en constructief inzetten om de communicatie tussen zorgvragers, zorgverleners en zorginstellingen te bevorderen.

Bijlage 3: Samenstelling van de commissie

De beoordeling is gebeurd door een commissie van deskundigen aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

- **Caroline Detavernier** (*voorzitter*), Voormalig directeur opleidingen Onderwijs en Welzijn, voormalig expertisenetwerkdirecteur Mens en Samenleving Arteveldehogeschool.
- **Annelotte van Bergen** (*commissielid*), Opleider en onderwijskundige voor AD educatieve opleidingen Hogeschool van Amsterdam.
- **Inge Baetens** (*commissielid*), Staf- en beleidsadviseur binnen het verpleegkundig expertisecentrum UZ Gent met expertise in onderwijs en stagegebeuren.
- **Annie Meeusen** (*commissielid*), Onderwijsinspectie.
- **Sandra Grochowczak** (*commissielid*), Onderwijsinspectie.
- **Shana Quaegebeur** (*cursist-commissielid*), Cursist.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Mike Slangen** (*procescoördinator*) beleidsmedewerker NVAO.
- **Marianne van der Weiden** (*extern secretaris*).

Alle commissieleden hebben de deontologische code van de NVAO ondertekend.

Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding

Vrijdag 28 februari 2025, 10.30-11.00 uur (online)

Gesprekspartners:

1. Directeur cluster gezondheidszorg Odisee
2. Directeur algemeen beleid Sint-Guido-Instituut
3. Adjunct-directeur ICT en kwaliteitszorg Sint-Guido-Instituut
4. Pedagogisch directeur Sint-Guido-Instituut
5. Opleidingshoofd Graduaat Basisverpleegkunde Sint-Guido-Instituut
6. Leraar Sint-Guido-Instituut

Bijlage 5: Verantwoording

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het *“Beoordelingskader graduaat in de basisverpleegkunde”* zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 24 mei 2024.

Nadat de aanvraag ingediend door de instellingen ontvankelijk werd verklaard, heeft de NVAO een commissie samengesteld. Deze commissie werd goedgekeurd door het dagelijks bestuur van de NVAO. De instellingen tekenden geen bezwaar aan tegen de commissie.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan een voorbereidend overleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens de voorbereidende werkzaamheden heeft de commissie verder alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens de dialoog met de instelling en de opleiding voorbereid.

Aan de hand van NVAO's Waarderende Aanpak heeft de commissie zich tijdens de dialoog verder verdiept in de context van de opleiding en op basis daarvan een onderzoek gevoerd naar de potentiële kwaliteit van de nieuwe opleiding en het naleven van de onderwijsreglementering en andere relevante regelgeving zoals opgenomen in het betreffende beoordelingskader.

Tijdens de afrondende werkzaamheden heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel over de potentiële kwaliteit aan de hand van 8 facetten van de nieuwe opleiding en afzonderlijk oordeel over de onderwijsreglementering en andere relevante regelgeving. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van beoordelingsrapport. Eens alle commissieleden hadden ingestemd met de inhoud van het beoordelingsrapport, heeft de voorzitter van de commissie het beoordelingsrapport vastgesteld. Het door de voorzitter vastgestelde beoordelingsrapport werd aan de NVAO en de Onderwijsinspectie bezorgd.

Bijlage 6: Overzicht van het bestudeerde materiaal

Documentatie beschikbaar gesteld bij de aanvraag

- Opleidingsdossier
- Bijlagen:
 - Actieplannen 2022-2023
 - Concordantie LPD per OLOD
 - Didactische werk-, evaluatie- en vraagvormen
 - DLR's basisverpleegkunde
 - Gedragsindicatoren bij de DLR
 - Leerlijn anatomie-fysiologie en pathologie
 - Leerlijn hulpverlenende relatie
 - OER HBO5-HBR 2425, algemeen deel
 - Raamleerplan basisverpleegkunde
 - Samenwerkingsovereenkomst HBO5, addendum 2024-2025 Verpleegkunde en Graduaat Basisverpleegkunde
 - Studielasting per OLOD 1.1 Leren en werken
 - Studielasting per OLOD 1.1
 - Studielasting per OLOD 1.2
 - Taken basisverpleegkunde Odisee 2425
 - Verpleegtechnische taken van de basisverpleegkundige
 - Verpleegtechnische taken van de zorgkundige
 - Visie en werking studentenbegeleiding GBV
 - Visietekst toelatings- en vrijstellingsbeleid 2022
 - Volgtijdelijkheid GBV
 - ECTS-fiches van de eerste twee semesters

Aanvullende documenten beschikbaar gesteld voorafgaand aan de dialoog

- Evaluatie op de werkplek
 - Verpleegtechnische taken van de basisverpleegkundige (versie 24-2-2025)
 - Concordantie LPD per OLOD (versie 25-2-2025)
 - CanMEDS met LPD, OLR en criteria voor 1.1 en 1.2 (versie 25-2-2025)
 - ECTS-fiches Basisverpleegkundige Interventies 1 en 2 (standaardtraject)
 - ECTS-fiche Basisverpleegkundige Interventies 1 (traject Leren en Werken)
 - ECTS-fiches Klinisch onderwijs 1 en 2 (standaardtraject)
 - ECTS-fiche Klinisch onderwijs 1 (traject Leren en Werken)

